

فرا تر از انتظار ظاهر شد

پزشکیان در قامت رئیس جمهوری با پزشکیان نامزد انتخابات تفاوت بنیادین دارد

وحید شقاقی شهری

عضو هیات علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه خوارزمی تهران

با شروع به کار دولت چهارم اتفاقات عجیبی در ایران و جهان رخ داد. اتفاقاتی از قبیل شهادت هنیه، شهادت رهبران حماس، پیشروی اسرائیل در غزه، شهادت رهبران حزب الله، سقوط اسد در سوریه، پیروزی جمهوری خواهان به رهبری ترامپ در انتخابات ریاست جمهوری در آمریکا و علاوه بر آن اکثریت یافتن در کنگره و سنا. بنابراین فرآیندها به نحوی پیش رفت که اصلاً دولت فرصت تأمل را از دست داد. همچنین در بهمن ماه سال گذشته ترامپ فرمان اجرای تشدید تحریم ها را صادر کرد و بعد در سال جدید نیز این اتفاقات عجیب ادامه داشت که آخرین آن در خردادماه رخ داد و شاهد یک حمله نظامی به صورت ناگهانی به کشور بودیم. از سوی دیگر این دولت وارث بحران ها و ناترازی های انباشته شده نیز بود که دولت قبلی با درآمدهای نفتی و جابه جایی ها در برخی منابع، اجازه نداد این ناترازی ها و کسری ها نمایان شود. اما در دولت آقای پزشکیان این موارد خود را آرام آرام نشان داد. مثلاً در حوزه برق و گاز از سال گذشته مسأله ناترازی ها آغاز شد و علامت داد که ما با بحران برق و گاز مواجه خواهیم شد. برخی وزرا نیز تحلیل های اشتباهی به آقای رئیس جمهوری درخصوص مهار و کنترل این ناترازی ها دادند و وعده دادند در سال ۱۴۰۴ این مسأله حل خواهد شد. در حالی که چنین تحلیلی پراز ابهام و خطا بود. امسال نیز در بحث ناترازی برق، گاز و بنزین بحث کمبود آب هم اضافه شد و عملاً دولت چهاردهم وارث ۵ بحران نوظهور شده است که شامل بحران بانکی، ناترازی گاز، برق، بنزین و آب است. برخی از دوستان مطالبی را عنوان می کنند که آقای پزشکیان نتوانست ناترازی ها را مهار کند و در دولت قبلی چنین نبود. در حالی که این گفته ها چیزی جز فریب افکار عمومی نیست. در واقع با این کار مردم را برای منافع سیاسی و شخصی خود فریب می دهند. ولی فارغ از این موارد دولت آقای پزشکیان هم وارث انباشت ناترازی ها و بحران ها بود و هم بدببیری های عجیب و غریبی نیز داشت که دامن دولت را گرفت. به نظر من یک سال اول دولت چهاردهم که پشت سر گذاشته، یک سال استثنایی در تاریخ اقتصاد ایران محسوب می شود که در کنار آن تیم اقتصادی دولت نیز هماهنگی مطلوب را ندارد.

دولت باید مدیران همسو با سیاست های خود را در وزارت اقتصاد و بخش های اقتصادی وارد کند. برخی از حامیان جدی دولت در حوزه های اقتصادی مثل آقایان همتی، طیب نیا و آذری جهرمی و... به دلایلی وارد کابینه نشدند یا ماندگار نشدند. عدم انسجام درونی و عدم هماهنگی درونی در هر دولت یک آفت محسوب می شود. از سوی دیگر فرصت چندی هم برای اصلاحات اقتصادی فراهم نشد زیرا پیوسته اتفاقات نادری در سیاست داخلی و خارجی کشور رخ داد. با وجود اینکه آقای پزشکیان فرا تر از انتظارات ظاهر شد و فردی که در انتخابات حضور داشت با آقای پزشکیان که حال حاضر امور کشور را اداره می کند، متفاوت است. شاید علت این امر قرار گرفتن در شرایط بسیار سخت باشد و به این باور رسیده که اداره کشور نیازمند تغییرات بنیادین و اساسی است. تأکید می کنم بحران موجود در کشور هیچ ارتباطی با دولت چهاردهم ندارد زیرا محصول کم کاری دولت های گذشته است به طوری که بحران آب محصول ۵۰ سال گذشته است که تصمیمات و عملکردهای درستی برای آن گرفته نشده است. یا اینکه ناترازی برق محصول سیاست های غلط دولت ها در ۲۰ سال قبل است که قیمت گذاری ها در این حوزه دستوری شد. علاوه بر برخی از این ناترازی ها مربوط به تحریم های تحمیلی است. در واقع این محصولات حاصل سیاست های غلط اقتصادی، قیمت گذاری های دستوری، حذف بخش خصوصی، اقتصاد رانتی و نفتی در دولت های مختلف، تحریم ها و... است. به نظر من آقای پزشکیان فرا تر از انتظار ظاهر شد و جلوی برخی تئوری ها را گرفت که اگر شخص دیگری در صحنه سیاست کشور حضور داشت، شرایط به مراتب بدتر می شد. زیرا کلیات دولت یک دولت عقلانی و منطقی است و خود آقای پزشکیان فردی است که کاملاً رفتارهای عقلانی دارد و تندرو نیست. همچنین از شرایط داخلی و صحنه جهانی درک درستی دارد. کشور ما در حال حاضر با انباشتی از ناترازی های کلان مواجه است که رفع آنها نیازمند جسارت و گرفتن تصمیمات سخت در بخش های سیاسی و اقتصادی است. بنابراین یکی از اقداماتی که دولت در حوزه اقتصادی باید انجام دهد، تغییر ریل حکمرانی اقتصاد به سمت توسعه بخش خصوصی است زیرا بدون حضور بخش خصوصی اصلاً امکان حل این بحران ها وجود ندارد و حضور بخش خصوصی به معنای حذف ذینفعان بزرگی است که در اقتصاد حضور دارند. »

آقای پزشکیان
فرا تر از انتظارات
ظاهر شد و فردی
که در انتخابات
حضور داشت با
آقای پزشکیان
که حال حاضر
امور کشور را اداره
می کند، متفاوت
است. شاید
علت این امر قرار
گرفتن در شرایط
بسیار سخت
باشد

اگر
پزشکیان
نبود

بزرگداشت

شهریور ۱۴۰۴
هفته دولت
ویژه نامه